

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 8 stycznia 2013 r.

NK-N7.4131.1204.2012.AM5

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.)

stwierdzam nieważność

- tytułu we fragmencie „i określenia zasad zwrotu poniesionych kosztów”, § 1 we fragmencie „i określa zasady zwrotu poniesionych wydatków”, § 3, § 4 we fragmencie „i stwierdzeniu okoliczności, o których mowa w § 3”, § 8 ust. 1 i ust. 2 oraz § 10 we fragmencie „po upływie 14 dni od daty ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego”

uchwały Rady Miejskiej w Szczawnie-Zdroju z dnia 3 grudnia 2012 r. Nr XXIV/66/12 w sprawie zasad sprawiania pogrzebu na koszt gminy i określenia zasad zwrotu podniesionych kosztów.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju na sesji w dniu 3 grudnia 2012 r. podjęła uchwałę Nr XXIV/66/12 w sprawie zasad sprawiania pogrzebu na koszt gminy i określenia zasad zwrotu podniesionych kosztów.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 10 grudnia 2012 roku.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, że:

- tytuł przedmiotowej uchwały we fragmencie „i określenia zasad zwrotu poniesionych kosztów” oraz § 1 we fragmencie „i określa zasady zwrotu poniesionych wydatków” zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 44 i art. 96 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008 r., Nr 175, poz. 1362 ze zm.) oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483).
- § 3, § 4 we fragmencie „i stwierdzeniu okoliczności, o których mowa w § 3” uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r., Nr 118, poz. 687 ze zm),
- § 8 ust. 1 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 44 i art. 96 ust. 3 i ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- § 8 ust. 2 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 44 oraz art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 7 Konstytucji,
- § 10 uchwały został podjęty z istotnym naruszeniem art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r., Nr 197, poz. 1172 ze zm).

1.

Norma kompetencyjna zawarta w art. 44 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz.U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) przyznaje radzie gminy kompetencje do podjęcia uchwały w sprawie ustalenia sposobu sprawiania pogrzebu przez Gminę. Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju podejmując uchwałę w sprawie sposobu sprawiania pogrzebu określiła ponadto w przedmiotowym akcie zasady zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu. Zasady sprawiania pogrzebu zostały uregulowane w § 4 do § 6 uchwały, natomiast zasady zwrotu wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu zostały uregulowane w § 8 uchwały.

W ocenie organu nadzoru Rada nie była upoważniona do regulowania w przedmiotowej uchwale zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu. Regulacje uchwały w tym zakresie zostały zatem podjęte z istotnym naruszeniem art. 44 ustawy o pomocy społecznej, tj. z przekroczeniem udzielonego Radzie upoważnienia ustawowego. Rada zgodnie z treścią art. 44 ustawy o pomocy społecznej posiada bowiem kompetencje jedynie do określenia zasad sprawiania pogrzebu przez gminę.

W § 1 uchwały postanowiono, że: „*Ustala się zasady sprawiania pogrzebu na koszt Gminy Szczawno-Zdrój i określa zasady zwrotu poniesionych wydatków.*”.

Kolejno, mocą § 8 ust. 1 Rada uregulowała zasady zwrotu wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu w następujący sposób: „*1) jeżeli po zmarłym przysługuje zasiłek pogrzebowy z ubezpieczenia społecznego, wydatki w całości pokrywa się z tego zasiłku, 2) jeżeli zmarły pozostawił majątek, a nie przysługuje po nim zasiłek pogrzebowy, wydatki pokrywa się w całości lub części z masy spadkowej, zgodnie z przepisami prawa spadkowego, 3) jeżeli zmarły był osobą bezdomną, nie przysługiwał po nim zasiłek pogrzebowy z tytułu ubezpieczenia społecznego i nie pozostawił po sobie żadnego majątku, wydatki w całości pokrywa Gmina Szczawno-Zdrój.*”.

Dokonując analizy § 8 ust. 1 uchwały wskazać należy, że zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W przypadku pokrycia kosztów pogrzebu przez gminę poniesione wydatki podlegają zwrotowi z masy spadkowej, jeżeli po osobie zmarłej nie przysługuje zasiłek pogrzebowy (art. 96 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej). Zatem przepis ustawy rozstrzyga na jakich zasadach może nastąpić zwrot kosztów pogrzebu sprawionego przez gminę - poniesione wydatki podlegają zwrotowi z masy spadkowej, jeżeli po osobie zmarłej nie przysługuje zasiłek pogrzebowy. Zatem Gmina organizująca pogrzeb ma prawo do pokrycia jego kosztów z zasiłku pogrzebowego, jeżeli to świadczenie nie przysługuje z masy spadkowej zmarłego.

W związku z powyższym, w ocenie organu nadzoru, z uwagi na fakt, iż zasady zwrotu wydatków związanych z organizacją pogrzebu zostały uregulowane w ustawie, Rada nie powinna regulować tej kwestii w przedmiotowej uchwale. Powyższe stanowisko organu nadzoru potwierdza zakres udzielonego Radzie upoważnienia. Jak wskazano wyżej Rada na podstawie art. 44 ustawy o pomocy społecznej została upoważniona jedynie do uregulowania zasad sprawiania pogrzebu. Zatem uregulowanie zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu stanowi przekroczenie upoważnienia udzielonego Radzie mocą art. 44 ustawy o pomocy społecznej.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 7 Konstytucji organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Przepis ten wyraża zasadę legalizmu wyrażającą zakaz domniemania kompetencji organów władzy publicznej w ich działalności prawodawczej. Wszelkie działania organów władzy publicznej powinny być oparte na wyraźnej normie kompetencyjnej. W państwie demokratycznym, w którym rządzi prawo normy prawne muszą określać kompetencje, zadania i tryb postępowania organów administracji publicznej, wyznaczając tym samym granice ich aktywności (komentarz do art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Wiesław Skrzydło, Zakamycze 2002 r., Lex nr 68276).

Realizując kompetencję organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym, a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenia prawa. Zarówno w

doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii. Na szczególną uwagę zasługuje tu wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2000 r. (K25/99, OTK 2000/5/141): „*Stosując przy interpretacji art. 87 ust.1 i art. 92 ust. 1 konstytucji, odnoszących się do źródeł prawa, takie zasady przyjęte w polskim systemie prawnym jak: zakaz domniemania kompetencji prawodawczych, zakaz wykładni rozszerzającej kompetencje prawodawcze oraz zasadę głoszącą, że wyznaczenie jakiegokolwiek organowi określonych zadań nie jest równoznaczne z udzieleniem mu kompetencji do ustanawiania aktów normatywnych służących realizowaniu tych zadań (...).*”

Jeżeli organ stanowiący wychodzi poza wytyczne zawarte w upoważnieniu mamy do czynienia z przekroczeniem kompetencji, co musi skutkować zastosowaniem środków nadzorczych.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że tytuł uchwały we fragmencie „oraz określenia zasad zwrotu wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu”, § 1 we fragmencie „i określa zasady zwrotu poniesionych wydatków” oraz § 8 ust. 1 uchwały zostały podjęte z istotnym naruszeniem art. 44 i 96 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Nadto, postanowień zawartych w § 8 ust. 1 uchwały nie można uznać za realizację delegacji ustawowej art. 96 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Jak stanowi wspomniany przepis, rada gminy określa, w drodze uchwały, zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2, będących w zakresie zadań własnych. Świadczenia te obejmują usługi, pomoc rzeczową, zasiłki na ekonomiczne usamodzielnienie, zasiłki okresowe i zasiłki celowe. W ocenie organu nadzoru zasad zwrotu wydatków związanych z organizacją pogrzebu nie można zakwalifikować do żadnej ze wskazanych wyżej kategorii świadczeń z pomocy społecznej. Co więcej ustawodawca traktuje to świadczenie osobno poprzez ustalenie w art. 96 ust. 3 zasad zwrotu wydatków w przypadku pokrycia kosztów pogrzebu przez gminę.

2.

W § 3 Rada Miejska postanowiła: „*O sprawienie pogrzebu przez Ośrodek może ubiegać się rodzina osoby zmarłej w związku z trudną sytuacją materialną i nie mająca uprawnień do ubiegania się o uzyskanie świadczenia związanego ze śmiercią lub pogrzebem na podstawie odrębnych przepisów.*”

Podjętą przedmiotową uchwałę Rada działała m.in. na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, zgodnie z którym: zwłoki niepochowane przez podmioty, o których mowa w ust. 1, albo nieprzekazane publicznej uczelni medycznej albo publicznej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych są chowane przez gminę właściwą ze względu na miejsce zgonu.

W myśl art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych: Prawo pochowania zwłok ludzkich ma najbliższa pozostała rodzina osoby zmarłej, a mianowicie:

- 1) pozostały małżonek(ka);
- 2) krewni zstępni;
- 3) krewni wstępni;
- 4) krewni boczni do 4 stopnia pokrewieństwa;
- 5) powinowaci w linii prostej do 1 stopnia.

Prawo pochowania zwłok osób wojskowych zmarłych w czynnej służbie wojskowej przysługuje właściwym organom wojskowym w myśl przepisów wojskowych. Prawo pochowania zwłok osób zasłużonych wobec Państwa i społeczeństwa przysługuje organom państwowym,

instytucjom i organizacjom społecznym. Prawo pochowania zwłok przysługuje również osobom, które do tego dobrowolnie się zobowiązują.

Brzmienie cytowanych przepisów jest jednoznaczne; w przypadku gdy podmioty wskazane art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych nie pochowują zmarłego zobowiązana do tego jest właściwa gmina. Potwierdza to także art. 17 ust. 1 pkt. 15 ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz. 1362 ze zm), gdzie ustawodawca uznał, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy sprawienie pogrzebu. Dodatkowo należy podkreślić, że zgodnie z wolą ustawodawcy podmioty wskazane w art. 10 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, w przeciwieństwie do sytuacji o przewidzianej art. 10 ust. 3 ustawy, mają prawo a nie obowiązek do pochowania zwłok.

Rada Miejska w Szczawnie-Zdroju nakładając na osobę, która nie może z przyczyn trudnej sytuacji materialnej samodzielnie pochować zwłok, obowiązek ubiegania się o sprawienie pogrzebu przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczawnie-Zdroju, który zgodnie z § 1 uchwały realizuje w tym zakresie zadanie własne Gminy Szczawnie-Zdrój, niewątpliwie zmodyfikowała przepisy ustawowe. Szczególnie niedopuszczalne w ocenie organu nadzoru jest określenie warunków które muszą być spełnione, aby Ośrodek sprawił pogrzeb, skoro jak wyżej wykazano pochowanie zwłok należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

Podkreślenia wymaga, że ustawodawca, formułując określoną delegację do wydania aktu wykonawczego, przekazuje upoważnienie do uregulowania wyłącznie kwestii nieobjętych dotąd żadną normą o charakterze powszechnie obowiązującym w celu ukształtowania stanu prawnego uwzględniającego m.in. specyfikę, możliwości i potrzeby środowiska, do którego właściwy akt wykonawczy jest skierowany. Wynika stąd niedopuszczalność takiego działania organu realizującego delegację ustawową, które polega na modyfikacji wiążących norm o charakterze powszechnie obowiązującym. Przedstawione stanowisko znajduje odzwierciedlenie w utrwalonej linii orzecniczej, uznającej za niedopuszczalne powtórzenie regulacji ustawowych bądź ich modyfikację (por. wyrok NSA z dnia 30 stycznia 2003 r., sygn. II SA/Ka 1831/02, niepubl. wyrok NSA z dnia 19 sierpnia 2002 r., sygn. II SA/Ka 508/02, niepubl.).

Z uwagi na stwierdzenie nieważności § 3 uchwały, konieczne staje się stwierdzenie również nieważności § 4 uchwały we fragmencie „i stwierdzeniu okoliczności, o których mowa w § 3”.

3.

Mocą § 8 ust. 2 uchwały Rada postanowiła, że: *„W szczególnie uzasadnionych przypadkach można odstąpić od żądania zwrotu w całości lub części wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu przez spadkobierców, zwłaszcza gdy: 1) dochód osoby zobowiązanej lub dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust.1 ustawy o pomocy społecznej; 2) żądanie zwrotu w całości lub części wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie.”*

Z powyższego wynika zatem, że Rada uregulowała przesłanki odstąpienia od żądania w całości lub w części wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu.

Jak wskazano powyżej, Rada w przedmiotowej uchwale zobowiązana była uregulować zasady sprawiania pogrzebu. Nie została zatem upoważniona do regulowania przypadków odstąpienia od zwrotu wydatków poniesionych na pokrycie kosztów pogrzebu. Tym bardziej, że art. 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej reguluje kwestię m.in. odstąpienia przez uprawniony organ od żądania zwrotu wydatków poniesionych na sprawienie pogrzebu. Zgodnie z jego treścią „w przypadkach szczególnie uzasadnionych, zwłaszcza jeżeli żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie, z tytułu opłat określonych w ustawie oraz z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy, właściwy organ, który wydał decyzję

w sprawie zwrotu należności, o których mowa w ust. 1, na wniosek pracownika socjalnego lub osoby zainteresowanej, może odstąpić od żądania takiego zwrotu, umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty”.

Z powyższego wynika, iż zadaniem organu właściwego do rozpatrzenia wniosku osoby zobowiązanej jest ustalenie, czy zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający odstąpienie od żądania zwrotu, umorzenie kwoty nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty. Przy czym w przepisie tym ustawodawca wskazując, jako przykład przypadku szczególnie uzasadnionego, wskazał sytuację, gdy żądanie zwrotu wydatków na udzielone świadczenie w całości lub części stanowiłoby dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też niweczyłoby skutki udzielanej pomocy. Organ ten zobowiązany jest więc do wszechstronnego rozważenia przesłanek w przepisie tym wymienionych, a w szczególności do zbadania, czy żądanie zwrotu udzielonego świadczenia stanowić może dla osoby zobowiązanej nadmierne obciążenie lub też zniweczyć skutki udzielonej pomocy.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że Rada podejmując § 8 ust. 2 uchwały przekroczyła zakres udzielonego jej upoważnienia i w sposób istotny naruszyła art. 44 i 104 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto w opinii organu nadzoru, zapisy § 8 ust. 2 uchwały naruszają w sposób istotny art. 7 Konstytucji, zgodnie z którym organy władzy publicznej zobowiązane są do działania na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy.

4.

W § 10 uchwały Rada Miejska postanowiła, że: „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego i podlega opublikowaniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Mając na względzie wskazane przepisy uchwały wydane z istotnym naruszeniem prawa uchwała ta w pozostałej części nie zawiera norm o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, które odnosiłyby się do bliżej nieokreślonych adresatów. Nie kształtuje ona w żaden sposób sytuacji prawnej osób, podmiotów korzystających z świadczeń z pomocy społecznej. Dlatego też jej § 10 uzależniający wejście w życie tego aktu od jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w sposób istotny narusza art. 44 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172) w związku z art. 94 Konstytucji RP.

Według art. 94 Konstytucji, organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały (art. 41 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym).

Zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, która w art. 13 przewiduje, że w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy (pkt 2) oraz inne akty prawne, informacje, komunikaty, obwieszczenia i ogłoszenia, jeżeli tak stanowią przepisy szczególne (pkt 10). Z powołanych przepisów wynika, że aktem prawa miejscowego (wykonawczym) jest akt uchwalony przez radę gminy na podstawie upoważnienia ustawowego, powszechnie obowiązujący na obszarze gminy, zawierający normy generalne oraz abstrakcyjne. Tymczasem przedmiotowa uchwała, po uwzględnieniu zakresu zaskarżenia, tych wymogów nie spełnia. Uchwała ta nie mieści się w ustalonym powyżej katalogu, nie zawiera bowiem żadnych postanowień o charakterze generalnym i abstrakcyjnym, kierowanych do podmiotów zewnętrznych wobec rady gminy.

W analogicznej kwestii wypowiedział się już Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu, który w orzeczeniu z dnia, z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie III SA/Wr 134/08 podniósł, że: „Artykuł 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust. 1 pkt 15 ustawy o pomocy społecznej mają charakter ustrojowoprawny i nie mogą stanowić wyłącznej podstawy prawnej (upoważnienia ustawowego) aktu prawa miejscowego. Artykuł 44 ma charakter materialnoprawny i także nie może stanowić podstawy prawnej aktu prawa miejscowego. (...) publikacja zaskarżonej uchwały nie wynika z przepisów szczególnych, o których jest mowa w art. 13 pkt 10 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r.”.

Nie może także, zdaniem Organu Nadzoru, stanowić takiej podstawy art. 96 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej z uwagi na brak delegacji przyznającej Radzie możliwość rozstrzygnięcia o zwrocie wydatków na pokrycie kosztów pogrzebu. Uchwalanie aktów prawa miejscowego wymaga wskazania w ustawie upoważnienia do jego wydania przez radę. Jak wskazano wyżej, takiego upoważnienia nie zawierają ani art. 44 ani art. 96 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej. Warto przywołać wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 października 2000 r. w sprawie SA/Kr 749/00, w którym Sąd podkreślił, że kompetencji rady do stanowienia prawa miejscowego (przepisów gminnych) nie można domniemywać. Konieczna jest każdorazowa wyraźna podstawa prawna.

W ocenie Organu Nadzoru brak jest zatem podstawy prawnej do ogłoszenia przedmiotowej uchwały w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono, jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem Organu Nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Aleksander Marek Skorupa